

OPONENTSKÝ POSUDEK (DIPLOMOVÁ PRÁCE)

Jméno diplomanta:	Tomáš Doležal
Téma práce:	Superficies solo cedit
Rozsah práce:	69 stran vlastního textu (dle prohlášení studenta 160 690 znaků, tj. 89,27 normostran)
Datum odevzdání práce:	15. 11. 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantem zvolené téma je jistě tématem jednak tradičním, jednak aktuálním. Tradiční prvek je dán dřívější soukromoprávní koncepcí poměru mezi stavbou a pozemku, na němž je zřízena, především v ABGB. Znovuukotvení této zásady do našeho právního řádu po desetiletích, kdy se v něm neuplatňovala, pak v daném tématu představuje element aktuální. Rekodifikace soukromého práva navíc nenávratila daný institut jako zcela přesnou kopii původních ustanovení ABGB, takže aktuálnost tématu je umocněna tím, že nelze bez dalšího zcela automaticky a nekriticky přejímat závěry dřívější doktríny.

Hodnocení oponenta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomant osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Jak již uvedeno výše, jde o téma, které lze – přinejmenším zčásti – považovat v české civilistice za tradiční. Tím je dána náročnost tématu, pokud jde o vstupní znalosti a dostupnost relevantních pramenů. Není tak překvapivé, že k tématu je dostupná standardní paleta literatury, od monografií přes odborné články až po judikaturu (to se týká jak epochy účinnosti ABGB, tak i současnosti, neboť od nabytí účinnosti současného OZ již uplynulo pět let). Náročnost zpracování tématu je ovšem zvýšena tím, že autor musí při práci se zdroji, a to zejména pokud jde o zdroje prvorepublikové či starší, pečlivě hodnotit jejich použitelnost pro rekodifikovanou právní úpravu. Náročnost zvládnutí tématu je zvýšena tím, že autor téma vnímá komplexně, včetně veřejnoprávních přesahů (zejm. kap. 5. srov. dále) a rovněž tím, že do práce chce zařadit i postup pomocí metody komparační (kap. 6, srov. dále).

Hodnocení oponenta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících praktických znalostí, při čemž lze čerpat z uvedeného okruhu literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do šesti tematických celků, jimž odpovídá šest kapitol (k čemuž je nutno připočítat úvod a závěr). Práce je systematicky budována na postupu od obecného k jednotlivostem, čemuž nelze nic vytknout. V souladu s tímto postupem se výklad začíná obecným výkladem o ústředním pojmu, a to včetně velmi solidně zpracovaného historického exkurzu, který pokračuje dále též v kap. 2 a 3. Těžiště práce ovšem jednoznačně leží v kap. 4, kde se autor zabývá současnou úpravou a především jejími dílčími problémy (srov. dále). V kap. 5 autor vhodně doplňuje těžiště práce o veřejnoprávní přesah, když se věnuje projekci zkoumané zásady do katastrálních předpisů. V kap. 6 pak připojuje srovnávací exkurz s německou právní úpravou. Připojením kap. 5 a 6 se tak práce stává komplexnější a získává další přidanou hodnotu.

Formální dělení na kapitoly a podkapitoly pak věcně správně, přesně a přehledně odráží zvolené tematické celky, jimiž se diplomant v práci zabývá. Počet kapitol je odpovídající počtu základních okruhů zpracovávaných autorem, jejich rozsah je ve vzájemném poměru přiměřený, těžiště práce lze zřetelně identifikovat. Rovněž pokud jde o dělení kapitol na dílčí celky, to je provedeno podrobně a je z něj zřejmá jednak snaha o hloubku zpracování tématu, jednak jasně promyšlená koncepce celého díla.

Hodnocení oponenta: Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

V úvodu autor přibližuje základní tezi celé práce, a sice, že „superficiální zásada přinesla spolu s celou rekonstrukcí výrazné změny do českého právního řádu. Tyto změny se významně dotkly zejména pozemkového vlastnictví a dalších věcných práv, která se k pozemkům mohou vázat. Lze si však položit otázku, zda může mít superficiální zásada bezpodmínečnou platnost, nebo existují případy, kdy je účelné její prolomení.“ Jinak řečeno, cílem autorovy práce (a zde podotýkám, že to autor mohl v úvodu vyjádřit pregnantněji), je zabývat se jednak změnami, které (znovu)zavedení superficiální zásady přineslo a zejména pak analyzovat výjimky, které se k této zásadě váží (což považuji za velmi nosné téma).

Na práci kladně hodnotím, že autor nerezignoval na použití metody historické (to by vzhledem k tématu ani nebylo možné) a že zejm. rozbor římskoprávních kořenů zásady je zpracován ve srovnání s obdobnými pracemi nadstandardně. Dále kladně hodnotím, že autor napříč prací průběžně pracuje s relevantní judikaturou (např. s. 28 ohledně parcely, na s. 31 ohledně zatrubněného potoka a zejm. ohledně studny či na s. 43 ohledně rybníku atd.). Dále kladně hodnotím, že i přes zřetelnou orientaci práce k našemu právnímu prostředí nerezignoval autor na práci se zahraniční literaturou a na užití komparační metody.

K práci lze však uvést také některé výtky, především formálního charakteru. Tak na s. 7 autor v souvislosti s komparační metodou hovoří o kap. 7, ve skutečnosti ale jde o kap. 6. Tři tečky značící vypuštění textu je zvykem dát do závorky (např. s. 17); věta nemá začínat zkratkou (s. 17 či např. s. 65) – v takovém případě je třeba vše vypsát nezkráceně. Na s. 28 v pozn. č. 47 není jasné, proč je druhý citovaný judikát odsazen do zvláštního odstavce. Na s. 52 a násl. autor vhodně začlenil obrazové ukázky související s katastrem nemovitostí (což samo o sobě lze hodnotit kladně, jako vhodné doplnění textu), avšak jsou-li takto začleněny přímo do textu, působí poněkud šroubovaně jejich označení jako „příloha“ (příloha se příkládá až za text jako celek), vhodnější by bylo např. označení obrázek či ukázka apod. Místy lze nalézt překlepy (s. 15 „dvorná rada“), případně neadekvátní (až hovorovou) terminologii (s. 71 „příříkat vlastnictví“). Na s. 77 v seznamu zdrojů (jinak přehledně zpracovaném upozorňuji na mylné zařazení autorů Schelleho a Tauchena do zahraniční literatury).

Vzhledem k uvedenému práci celkově hodnotím jako zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování i použitých právně-hermeneutických metod. Ovšem vzhledem k již hraničnímu množství formálních vad navrhuji prozatím hodnocení snižené o jeden stupeň.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autor tento cíl splnil , pro veškeré jeho závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomant při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 7253 stran, představující

	361 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné. Na základě uvedeného dokumentu tedy nelze učinit závěr o tom, že by diplomant nepostupoval při tvorbě práce <i>lege artis</i> .
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (celkem 127 pozn. pod čarou). Seznam použitých pramenů je přehledný, výtka již výše. Ze seznamu vyplývá, že autor pracoval s cca 50 zdroji ať už monografického či časopiseckého charakteru (vč. zahraničních), dále s online zdroji a rovněž s judikaturou (cca 30 judikátů, z toho dokonce 4 zahraniční). Celkově je práce s literaturou zcela dostačující (resp. nadprůměrná) v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor téma zvolené v názvu diplomové práce zpracoval co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpal dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Výše rovněž srov. některé formální výtky. Ukázky dokumentů z katastru nemovitostí text vhodně doplňují. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je celkově dobrá, výtky srov. výše.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- 6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.
6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) V rámci úvah ohledně výjimek ze superficiální zásady se autor podrobně zabývá problematikou studny (s. 31), a to velmi fundovaně, neboť v té souvislosti zmiňuje také „nezpracovaný vrt“. Autor by však měl vysvětlit, co rozumí vrtem, který je „nezpracovaný“, resp. se zaměřit na rozdíly mezi klasicky hloubenými studnami, které jsou zpravidla vyzděny či osazeny skružemi (autor bude dotázán, co to je skruž) a studnami vrtanými pomocí vrtných souprav, jejichž vrt je pak zpravidla vyztužen trubkou o relativně malém průměru. Jsou závěry citovaného judikátu použitelné i na tento typ studní? Nebo spadají podle autora do kategorie nezpracovaného vrtu (vrt bez vnitřní výstuže nelze ani technicky provést)? Jaký je tedy případně rozdíl mezi „nezpracovaným“ a „zpracovaným“ (upraveným, dokončeným?) vrtem?

Doporučení/nedoporučení	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená
-------------------------	-------	--

k obhajobě	diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Velmi dobře.

V Praze dne 07. 01. 2019

_____
doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent diplomové práce